

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	60 f.	1 óra	1 K. —
1 évre	1 K. 80.	3 évre	3 —
1 évre	3 — 60.	6 évre	6 —
1 évre	7 — 20.	12 évre	12 —

Főszerkesztő és lapkiadó: Baranyay Lajos.
Felelős szerkesztő: Major Mihály.

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1.
Telefon 208.

Egyes szárok kaphatók: a dohánytösdökben.

A FŐPAPSÁG

nem ment el a főrendiházba a Tiszagárda bemutatkozójára. Távolmaradásával fejeztelmély-séges megvetését az ország békéjének és függetlenségé-nek felforgatója iránt. Távolmaradásával tiltakozott az ellen, hogy a mai züllött poli-tika fanatikussá állítsa a legyén az ország miniszterelnöke.

És a miniszterelnök azonnal bosszút forralt. Elfelejté a programbeszédjének azt a részét, amelyben a vallási békéről beszélt, paritást emlegetett, jogok megvédéséről, autonómiáról handabandázott. Egyszerre nem lesz semmi, illetve lesz valami, ami a legmélyebben fogja megsérteni a katolikus érdekeket.

Az igazságról, jogok megvédéséről szónokló miniszterelnök a legnagyobb igazságtalanság elkövetését határozta el. A katolikus vallási alapoknak egy részét törvénnyel az államnak fogja deklarálni

és a protestánsoknak ajándékozta. Jogtalan eltulajdonítással kedveskedik a türelmetlen protestáns a hitsorsosainak.

Senkinek semmi kifogása nincsen az ellen, hogy a protestáns testvérek anyagi támogatást kapjanak. Mi is azt mondjuk, adjanak nekik, fejlesszék tovább azt az annyira hanytergatott törvénycikket amely nekik több támogatást ígér.

De az ellen igenis tiltakozunk, az igazság háborodik fel ellene, hogy az egyik hitfelekezetet a másik rovására legyen támogatva, segítve. A katolikus alapok katolikus célokra szolgálnak, azokat nem volna szabad másra fordítani, annál kevésbé lehetséges törvényileg más felekezetre ruházni az igazság legdurvább megsértése nélkül.

Még elítélendőbbé teszi ezt a tervet az a tudat, hogy bosszúból történik. Erre is csak olyan jellem képes, mint a mostani miniszterelnök. (.)

KÜLDÖTTSEG

az Állami Munkásbiztosítási Hivatal elnökénél.

Az érdekelt iparosság minap tartott értekezlete elhatározta, hogy küldöttséget meneszt a m. kir. áll. munkásbiztosítási hivatal elnökéhez és elpanaszolja neki azt a tengernyi keserűséget, amely a mi hirhedeit ker. pénztárunk mai vezetőségének jóvoltából osztályrészükül jutott.

A szerdán délelőtt föntjárt küldöttséget dr. Mentsik Ferenc min. osztálytanácsos, az áll. munkásbiztosítási hivatal előke-igén előzékenyen fogadta. Nagy türelemmel hallgatta végig a sok panaszt és sérelmet, majd pedig hosszasan elbeszélgetett a küldöttség tagjaival.

Az iparosok főszerelema a 25-i közgyűlésen lefolyt botrányos választás. Ekkor történt meg ugyanis, hogy negyven iparos (a tiszteletreméltó testület leg-

tekintélyesebbjei) ugyanazon nappal szavazott, amit most esküvel is kész bizonyítani, és az összehajlalkor az ő listájukra mégis csak 28 szavazat esett. Ennek a szavazathamisításnak az eredményeképp aztán a szabálytalanul megválasztott igazgatósági és fel. biz. tagok sorra lemondottak, úgy-hogy a pénztár most tulajdonképpen működésképtelen lenne, ha néhány (persze csupa izraelita) i. g. tag még ezek után is nem maradt volna helyén.

Mivel a sérelmek és visszavételek gyökere a május 4-i általános választások idejére nyúlik vissza, a panaszok során természetesen ez is szóba került. Bár a megejtett vizsgálat eddig összegyűjtött adatai is untag elég bizonyítékot tartalmaznak, amelyek alapján a választás megsemmisíthető, a küldöttség azt kérte, hogy folytassák tovább a vizsgálatot abban az irányban, amelynek megvilágítását a panaszosok kérték. Nem lehet t. i. az a vizsgálat teljes, amely egy

A deportáltak.

Írta: Agoston Mihály.

Amikor 1903. őszén négy legioner bajtársammal az oráni kikötőben hajóra szállottam, valami kimondhatatlan szomorúság és letargia fogott el. Nem az a huszonöt napi tengeri út, sem a kilátásba helyezett farság volt az okozója lehangoltságomnak, melyet az őrzetünkre bízott nyolc kényszermunkára ítélt, darócruhás fegyenc társaságában kell majd az indiai partokon fekvő Yamaonig megtenni, egészen más! Szemtől szembe látni magam előtt a yamaoni fegyencnek örökös szomorú tanyáját, vágyódó tekintetét, csendes szomorú barakkjait a szuronyos cipahikat! Hallgatni imájukat, csendes elfojtott sírásukat, az akasztófa humorba burkolt véres siralmaikat... Mindezt magam előtt láttam s nem csekély méltatlankodással fogadtam a parancsot, mely egy hosszú időre ezek mellé a szomorú megbilincselte emberek mellé kötöl.

Dayán (Algírban) hosszabb ideig

élveztem mint őrtálló katona, ezt a díszes fajtáját a társadalomból kizárt megrögzött gonosztevőknek, megismerkedtem életfilozófiájukkal, a szabad emberek iránt érzett ott hatalmas gyűlöletükkel, ravaszágaikkal, a Lombrósó koponyákban örökös ott motoszkáló apró gonosz-ságokkal, irántuk érzett vad s néha a legdurvább s nem egyszer végzetessé vált teletgességen nyilvánuló leküzdhetetlen ellenszenvükkel, — mindezek önként megmagyarázhatják azt, hogy nem a leg-szebb benyomásokat és tapasztalatokat szereztem róluk ottartózkodásom alatt. — Roche legioner barátom, egy különben nagyon eszes és ügyes provence-i fiú egyik dayai fegyenc csákányütése alatt vészett el.

Mert ne tessék ám gondolni kedves olvasóm, hogy a francia gyarmatokra deportált kényszer-munkások helyzete is valami Dosz-tojevsky és Tolsztoj-féle sötét mil-liókban mozgó szomorú, vigasztalan fegyenclet lenne. Oh nem! Korántsem. A francia törvényhozás a humanitás szent nevében sok mindent megenged, helyesebben eltűrt a fe-

gyencről, ami egyenesen ellenkezik a büntetés, illetve a megjavítás ne-mes intencióival.

A félvad párisi apacs embergyil-kozó dühe nem csökken a kényszer-munkára való deportálás által, ahol hasonszörű pajtási gondoskodnak arról, hogy mégjobban gyű-löltje azt a társadalmat, mely őt kizárta kebeléből. Itt alakul át csak igazában brigantívá, a már elrom-lott de fiatal gonosztevő, aki tudatában van annak, hogy nehezebb súlyosabb büntetés már nem érheti, mint ami itt van. Kaledóniában, Guyánában enyhébb a fegyelem, a legrosszabb esetben oda viszik s ott mégjobban dédelgetik a gyógy-pedagógia korszakalkotó, hatalmas bástyái között. Ő tudja ezt, ő nyert, jól érzi magát az exotikus, nagy fegyenc barakkokban s később — bizonyos idő elmúltával az u. n. — fegyenc farmokon. Mit nyert vele az igazságügy és a társadalom, hogy ide deportálta? Semmit. Egy szép napon hült helyét találják s ő — föltéve, ha sikerül a szökés — újra csak a markába nevet, mint aki tuljárt az eszén, a huma-nitás és a pedagógia szt. igétől

áthattott francia igazságszolgáltatás-jak. A kényszermunka tehát inkább üdülőlőh, vagy szórakozó hely az ilyenek, nem pedig a javulás útja.

A francia igazságszolgáltatás már eleve helytelenül fogja fel a kényszermunkára való deportálás intéz-ményét, amikor ezzel kapcsolatban az ugynevezett fegyencletépítést is behozta. A fegyenc jóformán szaba-don jár-kei egy bizonyos idő el-múltával a városzerű nagy fegyenc-relepen, tekintet nélkül arra, hogy tanúját adta-e a megjavulásnak vagy sem. Meghazasodik, farmot alapít, henyl, nem dolgozik, aztán megszökik s újra kezdi a bűncse-lekményeket — most már okosab-ban, kormfontabban, mert hisz a felismeréstől is tartania kell — mint azelőtt. A kényszermunkára való deportálás intézményével kizárólagos eredményeket csak az orosz min-tára berendezett, tehát fegyenclet-zerű kényszermunka intézménye nyújthat, természetesen eleget téve a gyógypedagógia és a humanitás követelményeinek is (nem úgy mint Szibériában) ahogy korábban alkalmazták ezt. Visszjörg kell ide, a mely karöltve jár az emberiséggel.

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza barátok épülete.

ÁZELŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

00000667

egész sereg tanu kihallgatását mellőzi, amely utját vagja annak, hogy a panaszosok a felebbezésben említettéken túl is (éppen a tanuvallomások alapján) hivatkozhasanak bizonyítékokra. — Egyben a hivatalos vizsgálat nem lehet gátja a büntügyi nyomomozásnak, amelyre végre is igen sok ok merült fel.

Az osztálytanácsos az iratok ismerete nélkül természetesen a választásokra vonatkozólag semmi pozitív ígérést nem tehetett; de kijelentette, hogy az áll hivatal minden mellétekintet nélkül, a legszigorubb tárgyilagossággal és igazságossággal fog itélkezni.

A küldöttség, amelynek ekként módja volt élőszoval is elpanaszolni azt a mérhetetlen elkeseledést, amely a jóérzésű iparosok és munkások szívében lakik, megnyugodva távozott az osztálytanácsos hivatalából.

Bár eddig sem kételkedtünk benne, most csak megerősödöttünk azon hitünkben, hogy mindkét választást meg fogják semmisíteni. Csupán az a kérdés, elégnék találják-e erre az eddigi tanuvallomásokat és összeszedett bizonyítékokat, vagy elrendelik a vizsgálat továbbfolytatását. Bár az előbbi esetben a sürgösen ki-tűzendő választás után remélhetőleg hamarosan béke és rend költözködnek a gyűlölködés haj-

lékába, az igazság talán mégis azzal nyerne legtöbbet, ha a folytatólagos vizsgálat most már vakító fényű ívlámpával s nem lennagolajos méccsel világítana be abba a boszorkánykonyhába, amelyben bizonyára nemcsak azt főzték ki, hogy miként kell az igazgató parancsára megszelídíteni az iktatókönyvet, hanem sok mást is.

A legfelsőbb döntést valószínűleg már a közel napokban várhatjuk.

A DUNA halottai.

Halálos fürdőzés. Kakas Gyula erosii szülő nagybirtokos 22 éves Imre fia fürödni ment a Dunába s többé vissza sem tért. A szerencsétlen fiatalember a hullámok között lelte halálát. Holttestét tegnap kifogták s szülei Alsóórsre szállították.

A buzgóság áldozata. Szanyi Nagy István 13 éves fiu Ercsiben a Dunapartján apjával tehenekeket legeltetett. Az egyik tehén bement a Dunába s az ügyes fiu mintegy 5-6 lépésmére utána ment. Egyszerre hirtelen görcsöket kapott és az iszapos vízben elmerült. Mire apja oda-futott hozzá, már halott volt. Ercsiben március 15-e óta ez a *huszonnegyedik* dunai hulla.

Az egyforma fajtájú és stílusu gonosztevőket lehetőleg egymástól elkülönítve szigorú őrzet alatt és folytonos foglalkoztatás között kelene tartani, nem pedig egyoldaluán a megrögzött gonosztevőket és a már javulófélben levő fegyencet egyforma jogokban és előnyökben részesíteni. A francia igazságügyi kormány végzetes hibát követett el a fegyencleptelissel, mely amint utóbb is látni fogjuk senozyssem vált be. Semmiért nem itélnék el életfogytiglani kényszermunkára valakit, különösen a humanitás nagyhangu tüzsisaitól túltengő francia kodexek szerint nem! Egy megrögzött, minden emberi érzésből kivetkőzött gonosztevő kell ahhoz, hogy ezt elérje (amelyeknek a párisi automibolos banditák voltak) már most tessék ilyen elemnek még — bár a messze idegenben is — jogokat, előnyöket adni, ezeknek tres prédikációkat tartani a megmondoltság-ról, az észről, az akaratról, a jó cselekedetekről; dédelgetni őket, ha elvakult dühükben az örök ellen emelik csákányukat, az örökkel szembe nekik adni igazat! Aztán megengedni azt, hogy ezek a testi-leg, lelkiileg degenerált, exaltált, fé-

ligmeddig örült, maniakus emberek (a kriminal pszyhologusok legújabban u. i. a bünt betegségnek deklarálják, mely független lenne az emberi akarattól) a fajtentartásban továbbra is résztvegyenek s hasonló tulajdonságokkal bíró, tehát ugyancsak minden erkölcsi érzésből kivetkőzött, kényszermunkás fegyencnémberekkel házaságot kös-senek. A gyökér, melyen a fergek rágódnak, satnya, fejletlen flórá-t kultivál, mely élettéptelen lesz, mert a bűnnek, a förtelmeknek és a korcsnak e méhéből születik.

Nagy lehet ott a baj annál a nemzetnél, mely degeneráltságát erkölcsi és anyagi hibát a fegyenc-ken akarja behozni azzal, hogy ki-telepíti őket távoli gyarmataira, hadd szaporítsa a pusztuló francia faj, ha már egyszer a burzsóá fázis, reszket a gyermekáldástól. A francia számítás azonban itt sem vált be. Kitént, hogy a tropikus égöv ölo klímája alatt a fegyencnek több mint ötven százaléka elpusztul. A járványos betegségek pl. Quga-nában egész fegyenc családokat kiirtanak, ami viszont a legrette-nesebb aculcsapása a nagy garral hirdetett humánitásnak s ugy a

A Szépitő Egyesület színházi estje.

Azzal kezdjük, hogy páholy már egyáltalán nincs. Sőt nem is volt, mert a közelállók mindjárt az első napon elkapkodták. Ha tehát valaki nem kap páholy-jegyet, ne tétélezen fel rossz-akarattal, mert azon egyszerű oknál fogva nem kapnak, hogy nincs. Ebből látható, hogy az érdeklődés roppant nagy. Az estélyről kiadott részletes mű-sor, illetve szinlap a következő:

Szerdán, 1913. június 25 én, kez-dete 6 és fél óraker. 1. Révly: Barcarolla. Előadja a felsőbb leányiskola énekkara. 2. Kiss József: Ágota kisasszony. Szavalja Veli-nszky Margit. 3. a) Hermann: Menuetto. b) Goldmark: Air. c) Hubay: Csárdajelenet (5 sz.) He-gedűn játsza Herman László, zongorán kiséri Hava Gáborné. 4. „Virágáalom”. Szinjáték 3 felvonás-ban. Irta Tordai Grail Erzi, Szé-mélyek: Virágtündér — Széche-nyi Sarolta, Rózsa — Nosz Margit, Lilom — Czeisberger Janka, Rozmarin — Tattay Piroksa, Re-zeda — Czeisberger Paula, Szezfű — Lauschman Márta, Orgona — Barsi Irén, Viola — Bruzsza Irma, Bazsarózsa — Klein Kamilla, Tulipán — Szepesi Karola, Pipacs — Praznovszky Irma, Harangvirág — Klökner Sarolta, Árvácska — Ta-más Paula, Jácint — Palotay Irén, Margaréta — Lambrecht Márta, Hóvirág — Szentmiklóssy Erzi, Gyöngyvirág — Havranek Karola, Ibolya — Pék Boriska, Nefejejs

Keller Ágota, Szécsorszép — Herz Mária, Buzavirág — Tönköly Ilona, Szitakötő — Széchenyi Irma, Cserebogár — Knazo-vitzky Anna, Fecskék — Zuluszky Erzsébet, Bacinszky Eszter, Apródok — Fromm Etelka, Krausz Erzsébet, Lepkék — Basch Rózsa, Berger Ilona, ifj. Deutsch Olga, Fodor Margit, Heckenast Nóra, Kövessy Piroksa, Kutm René, Mol-nár Boriska, Pollák Mária, Schle-singer Rózsa. Manók — Bruck Rózsa, Eisler Ilona, Székely Stefánia, Schlámdinger Katalin, Tattay Erzsébet, Tólos Ibolya, Téri Magda. — 5. a) Bordese: Les Bresilien-nes. b) Erkel: Hunyadi induló. Elő-adja a felsőbb leányiskola énekkara. Az énekkart Medgyesy József ének-tanár vezeti. Az ének és szinjáték zongorakíséretét Kovács Ilona és Renaud Madelaine látják el. — Az összes szereplők, ugyszintén a fel-sőbb leányiskola tanárikara a szin-játék rendezésével az egyesület íránt való szíveségből működnek közre. — Kéretnek a hölgyek a földszinten kálap nélküli megjelenni. — Földszinti pályoly 12 korona. Emeleti páholy 10 korona. Zár-társzék 3 K. Másodemeleti erkély-ütés 1 K. Másodemeleti erkélyálló 60 f. Deák, katona és gyermekjegy 60 f. Karzati ülőhely 60 f. Karzati áll-ólőhely 40 f. — Jegyek előre vált-hatók Krausz Verona jegyirodájá-ban, ugyszintén az előadás napján fél 5 óraker a színházi pénztárnál. Szinlapok 20 f.-ért a jegyszedőknél kaphatók.

Fogak Kovacs Dezső foga-szati műtermében Székesfehérvár (Rózsa-u. 5 sz. a.) Zirci templommal szemben. Tele fon 332. Augusztus 1-től Nádor-utca Gebhard ház.

javítás, mint a fajszaporítás nemzeti intencióival mérő ellentétben áll.

A másik nagy tévedés abban van, hogy a kényszermunkások igenis tudják, hogy őket tulajdonképen nem is a társadalom megtorlása taszította ide, hanem a fajszapo-ritásért küzdő, fajvesztélyes idealiz-musa, néhány francia nemzet gaz-dásznak, akik elég sötét szinban látják a gall faj jövőjét ahhoz, hogy minden lehető: még a legképte-lelenebb módszereket és kísérleteket is meg ne ragadnák erre nézve.

A büntetés célja nem a megtor-lás, a boszu, hanem a javítás, a példaadás! Csakhogy hány ezreléke javul meg a kényszermunkás, fe-gyencnek! Ki jár elől jó példá-val, amikor a francia törvényho-zást ebben a rettenően kényes ké-résben a fenti irányelvek vezetik? Nagyon helyesen jegyezte meg nem régebben a „Figaróban” egy híres francia büntetőjogász: „A guillotine épen ugy hozzátartozik az igazsá-gszolgáltatás nagy és nemes intenció-hoz, akár az enyhítő szakasz. A guillotine hivatása sem horderejűbb mint Cayeme mérges levegője, aho-vá az enyhítő szakaszok figyelem-

bevételével a fegyenc került. Sőt az emberiség szempontjából csunyasbb megvetendőbb valakit lassu halállal megölni, vagy par hasard” az esetleges meggyógyulásnak kitenni vagy a halál elkerülésnek kitenni mint a guillatine . . .

Mindezekhez még hozzájárul az is, hogy az aoyagelvtőség és az ugynevezett szabadgondolkodás je-gyűshen született francia liberalizmus még a börtönökkel sem tesz kivé-telt. Az erkölcsi, jelesen a vallási nevelésre egyáltalán semmit sem adnak. A vallás mindenkinek a privát ügye, elég helytelenül még a rabnak is! Vajjon akkor a társa-dalommal szemben elkövetett bűne miért nem declaráltatik ugyanennek az elvenek az alapján privátügyé, ha már az anyagi idealizmus egyszer problémát csinál a bűnből? Avagy nem narkotizálja-e jobban a fegyencleltet az álhumanitás gyengo alapjaira épített jogszertiség kiter-jesztése, mint a misszionárius atya prédikációja, a türelemről, az em-berszereitéről?

Az agyonfilozófált fegyenchely-zet lassanként szabad teret nyit a bűnnek, a kóros szenvedélyeknek s egy eredeti helyzetet teremt

Férfi szalmakalapok, touristaingek és övek, női napernyők, franciáfűzők, ruhadiszek, — gyermek matrözíngek, sapkák és sandalok

legolcsóbb forrása

NOFTZER

divatúruraktárában, Nádor-u. 5.

KERAMIT vagy ASZFALT?

Aszfalt. Tegnap délelőtt a tanács és a pénzügyi bizottság ülést tartott. Az utca burkolásról lévén szó, mindkettő előtt ez a kérdés lebegett: keramit vagy aszfalt?

Ugy a pénzügyi bizottság mint a tanács az aszfalt mellett foglalt állást, minthogy ez olcsóbb is, jobb is. Körülbelül ugyanazon indokokat hozták fel az aszfalt ellen és a keramit mellett, melyeket tegnapi cikkünkben felelítettünk. A tanács és pénzügyi bizottság döntése után már előreláthatjuk a közgyűlés döntését is. Aszfalt kocsitartat kap a Deák Ferenc-utca, József-utca, Budai-ut és Jókai-utca. Gránit kövezés lesz az Ösz- és Kigyó-utcákban. Az érintett utcák lakói tehát nyugodtan alhatnak, nem veri fel őket álmaikból a keramiton döcögő kocsik zaja. Örülhetnek a kocsis- és lótulajdonosok, mert az aszfalton nem romlanak majd úgy a járművek és az állatok lábai, mint ahogy ez a keramiton történt volna.

Naptár.

Június 21. Szombat.
R. Kath.: Gonz Alajos.
Pro.: Gonz Alajos.
Gör.: Teodor ereklyéi.
Nap kel: 4 ó. 3. nyugszik 8 ó. 0.
Hold kel: 10 ó. 3. nyugszik 4 ó. 54.

Szentmargitszigeti ásványviz kapható Szigethy Testvéreknél.

amelyben a fegyenc a társadalomban volt.

Ezzel szemben a belföldi fegyintézetek, vagy katonai börtönök sokkal szigorubbak, mint a kényszermunkára ítelt megrogzott bűnösök telepei. Miért? A nemzet fogyást jelző statisztika fekete számain kecsérg franciá ideálisiták jobban megfelelnék erre.

Vizont vannak dolgok, csekélységek (pl. munkamulasztás, lustaság, vagy ügytelenség) melyekért itt a kényszermunkán szigorú büntetés vár. A jellembeli fogyatékoságok már nem esnek bírálat alá, hasonlóképpen a sáphismákból összetakolt durva anyagi morál pazita kínóvesséi sem.

Az apacs kérdések folyamánaképpen (tudnivaló u. i., hogy a francia törvényhozás az apacsokat kizárta a hadseregéből) legközelebb újra szőnyegre kerül franciaországból a fegyenc kérdést ist hogy egy lépéssel tovább lökje a francia társadalmat az anarkia felé, vagy hogy új alapokra fektetve egy eredményes rendszernek adjon helyet, mely vasszigort, emberiséget és tervszerűséget egyesít magában.

HIREK.

— **Primicia.** Husyéth József, a vasárnap felszentelendő ifju áldozópapok egyike, hétfőn, e hó 23-án d. e. 10 órakor mondja első szentmiséjét a papnővel intézet templomában. Mánuduktora Scheirich Antal kánonok szemjártumi igazgató lesz. Felhívjuk a közönség figyelmét a szép ünnepi alkalomra.

— **Népszövetségi gyűlés.** Ercsiben f. hó 18-án látogatott gyűlést tartott a helyi szervezet a gyűlésen Nárai Géza tanulságos előadást tartott a műtrágyázás hasznosságáról és használatáról. A megjelentek nevében Laktis Pál mondott köszönetet az előadónak értékes szavaiért és előadásáért.

— **A bányabizottság új est tart.** A városi bányabizottság folyó hó 25-én d. e. 10 órakor új est tart. Ez az ülés előreláthatólag nagyban fog különbözni a többi bányabizottsági ülésektől, mert nyilván arról esik szó, hogy meanyiben igazak Maron Istvánnek a bányakezelésről a tanácshoz beadott jelentésében foglalt vádjai. Maron ugyanis azt állította, hogy a bányakezelés rendetlen és szabálytalan. Ezt az ügyet tisztázni kell s valószínű, hogy azt akarja tenni a bányabizottság f. hó 25-i ülésén.

— **A város lovai.** Fél szemmel láttuk és fél fülel hálottuk, hogy a főmérnök panaszos fejlelőntést adott be a polgármesterhez. A fejlelőntésben a város lovaról van szó. Azt mondja a főmérnök, hogy a költségvetésben 3 kocsis és 5 ló van felvéve az utcai szemét elhordására, azonban ezeket a lovakat másra használják. Még nem tudjuk mi módon intézi el a polgármester ennek a fejlelőntésnek a sorsát, de azt már sejtjük, miért maradnak a szemétkupacok napokig az utcán, s miért hordja be azok piszkát és szagát ablakainkon a szél.

— **A Népszava a vallás védelmében.** Tehát ezt is megértük. A magyar munkások kiváló lapjától megszoktuk, hogy a vallást az egész vonalon támadja. Káromolja Istenünket, gyalázza szentjeinket, sárral dobálja Szűz Máriát, neveltségessé teszi szertartásainkat, rágalmozza papjainkat. Rendton van. A kutya is megugatja a holdvilágot, a muzsikát, a bika is bőszi a vörösposztótól.

Am mai számában a Népszava, a vallástalan, istentelen gonosz Népszava felcsap a vallás védelmezőjének; kirántja nagy vitézül harci fringiját és hadat üzen azoknak, akik egy felekezeti hivat bántják. A hír így szól:

— **Gyerekek felekezeti tüntetése.** Bukarestben több ezer fiatal tascó, gimnáziumi és kereskedelmi iskolai tanulók, botrányos tüntetést rendeztek a zsidók ellen. Szerdán volt a bukaresti középiskolai diákok együttes tornaVERSENYE. A verseny végetével kihírdették az eredményt és ez alkalommal kitünt, hogy a csapat-tornázásból az első díjat az egyik zsidó iskola növendékei kapták és a szertornázásból is ugyanennek az iskolának ítéltek oda a legfőbb kitüntetést. Ez az ered-

mény nem tetszett a többi iskola ortodox hitű tanulóinak és már ott a verseny helyén hángosan ocsárolták és szidták kitüntetett társaikat, majd csoportosan végigvonultak a város utcáin és mindent lármában tüntettek a zsidók ellen.

Csak arra volnánk kíváncsiak, hogy mikor lesz a Népszava ilyen lelkes védelmezője a vallásnak, ilyen kiméletlen támadója a felekezeti gyűlölködésnek, ha a keresztény, pláne a katolikus vallás forogna szóban. Micsoda komoly, érett, felvilágosodott ifjak lennének ezek a „fiatal tascóknak” titulált bukaresti diákok, ha katolikus fiúk ellen tüntettek volna! S még azt mondják, hogy a magyar keresztény munkások hűlye része nem a zsidók tüntetésére táncol!

— **Az irrodaszerek kezelése.** Maron István városi főszámvevő Vida István városi II. főszámvevőt azzal a váddal illette, hogy a városi irrodaszereket rendetlenül kezeli. A város pénzén vásárolt szerekről lévén szó, egy köztisztviselőre nézve ez a kijelentés mindenesetre vád. Vida lovagias utra terelte az ügyet, de így csak egyoldalú elintéztést nyert, mert Maron a lovagias elégtételt megtagadta. Hivatalos uton semmiféle lépés nem történt eddig a nem épen jelentéktelen ügy elintézésére.

— **Fűszer és csamege árakban:** Szigethy testvérek főhercegi kamarai szállítók cégre felhívjuk a n. é. közönség figyelmét. Kávé és tea közvetlen behozatala. Villamos berendezésű pörköldé.

— **A várkörúti csatorna boltozása.** Tegnap foglalkozott a városi tanács a várkörúti csatorna felső szakaszának boltozására beérkezett ajánlatokkal. A tanács Pénzes Imrénnek javasolja kiadni a munkát, mivel az ő ajánlata cirka 3000 koronával olcsóbb Fröschl János és Perenc ajánlatánál.

— **Halálozás.** id. Lenk Béla szjgyártó, az ercsi társadalmi élet és katolikus mozgalmak egyik legértékesebb és agilis tagja 45 éves korában meghalt.

— **A husrágóság.** Valami csekély eredménye máris van a husrágóság elleni mozgalomnak s különöse annak, hogy néhány gazda törvényadta jogán l fogva a hatósági husszékben kimérette sortéseit. Pár fillérrel csökkent a sertéshús ára. Azoban nemcsak a sejtések, hanem egyéb vágómarhák is igen rossz áron kelnek, ezért a napokban már marha és borjúhús is kerül eladásra a hatósági husszékben.

— **Divatossz szabás szerint,** mintá után rendeljeu nálam, férfi öltöny-felöltöt, nadrágot stb. Vagy vegyen a Rudbányai kizárólagos posztókereskedésében jó, tartós gyapjú szövetet szivesen elkészitem. Szakál Sándor, uri szabó, Vásár-tér 32. sz.

— **Szigethy-féle pörkölt kávék a legjobbak,** kaphatók Szigethy Testvéreknel.

— **Akar ön 15—20 koronát megtakarítani?** Vegyen akkor valódi angol, vagy belföldi férfiszövet maradékok Keresztes Zsigmond divat-

— **Mindennemű drogeriai cikket ALBA drogeriában vegyünk.**

— **Alkalmi vételék folyton sok áru érkezt.** Tízezer méter mosókarton, világos és sötét sziloban, különböző olcsó árban. Dupla-szélés fekete, kék, szürke lúster 1 K 80 fill. métere. Dupla-szélés ruhakelmé 88 fillér métere. Csikos zseftek 48 fillér métere. Szőnyegek 78 fillér. Egy pár ágú terítő 5 kor. 70 fillér. Egy flanelkáró 1 kor. 80 fillér. Egy vászonlepedő szegve 1 kor. 90 fillér. Deutsch Béla kizárólagos olcsó üzlete Szent Imre-utca barátok épülete áteltenben.

— **Székesfehérvár egyedüli kizárólagos kávé- és teaüzlete a FIUMEI kávébehozatal.** Telefon 250.

— **„ALBA” mozgófénykép-színház.** Junius hó 21 és 22-én itt még nem jártot remek műsor kerül színre: „A parancsnok leánya.”

Vagánz még nagyon fiatalok vagyok. Dráma 2 felv. 3 részben. Előadják a dán királyi színház művészei. Nordisk filmgyártó ujdonságai. 5 pótkép: 1. Pénzgyártás, ismeretterjesztő. 2. A szerelmes levél, kacagtató. 3. Rendnek muszáj lenni, kacagtató. 4. Sok hűhó semmiért, kacagtató. 5. Pyreneusok, remek látványosság. Teljes műsor. Rendes helyárak. Regzés mentes elsőrendű képek.

— **Birkó J. utóda Üllő József sütdőjében kenyérsütések d. e. 9 órától d. u. 3-ig és sütemény különbözőlegességek megrendelése elfogadjatik.**

— **A Graf kockára forróvizet kész a húslevés, Graf-féle marzhus leveskocka elsőrendű Ugyiszinté a Graf-féle mártások 1 darab 2 fillér. Minden fűszer üzletben kapható. Fehérmegye földlerakata. Boggyay Anornál.**

ÜZLETÜNK áthelyezése miatt az összes raktáron levő árukat mélyen leszalított áron áru- :: sitjuk :: LAX és MÁRTIN :: diyatáruháza :: SZÉKESFEHÉRVÁR Nádor-utca. Telefon 168 sz.

Sport.

Vasárnap
Csillaghegyi F. C. — Sz. T. C.

football mérkőzése.
Kezdeté d. u. 5 órakor.

A vasárnapi football mérkőzés. A Cs. F. C.-ot a Sz. T. C.-bal legujabban megszilárdult erős baráti kapocs köti össze. Láttuk a Cs. F. C. atlétaát a mezeli versenyen, a dunántúli bajnoki versenyen, vasárnap a footballistái látogatnak el hozzánk. Csapatát jelenleg körülbelül egyenlő erejű az Sz. T. C.-vel, legutóbbi eredménye a Péceli A. C. ellen 3:2 arányban kivívott győzelem. Volt már a Cs. F. C. is erős csapat, de mivel a főváros határában van, legjobb erőit „elszipkazzák” a fővárosi klubok, ezért ép úgy kell küzdenie, hogy fenttarthassa csapatát, mint a Sz. T. C.-nak. Balsóisa az Sz. T. C.-nek, hogy tagjai, mikor a leghasználhatóbbak, főiskolára, Budapestre kerülnek, vagy elszólítja őket a katonai kötelezettség és csak elvétett esetben kerülnek vissza.

A legérdekesebb mérkőzések mindig azok voltak, mikor egyenlő erejű, egyformán, sportszerűen gondolkodó csapatok állottak egymással szemben; a vasárnapi mérkőzésen szereplő csapatokban mind a két feltétel megvan. Akár a Cs. F. C., akár a Sz. T. C. győz, a mérkőzés érdekes lesz, — a mi tippünk, tekintve a Sz. T. C. javuló formáját és játékos anyagban való megerősödését, a Sz. T. C. győzelme. **U. B.**

Szerkesztői üzenetek.

„Maradj velem.” Sőt mindenre kérék, hogy ne maradj velem. Csak türeimem te maradj velem, nehogy szépségnek ártó dühbeguruljak ily vers olvasásán. Szerencsétlen fiatal ember, ki elkövette ezt a verset és elkövette azt a vakmerőséget, hogy beküldte hozzánk közlés végett, tudja e, hogy mekkora vétket követett el ellenünk? De mi azért mégsem haragszunk magára s hogy ezt bebizonyítsuk a maga iránti jó akarattól versét — nem közöljük. Nem akarjuk ország-világ előtt csúffátanni.

Piaci árak:

Buza	21.40—21.20 K
Rozs	18.00—17.80 K
Arpa	16.00—15.80 K
Zab	18.20—18.00 K
Tengeri	17.00 12.00 K
Bab	24.00 — K
Burgonya 1 kg.	8 — K
Zsír	1.70 — K
Szalma takarm.	3.00—2.60 K
Széna kötőtlen	8.10—7.00 K
Sertés 100kgm. a.	7.6—0.60 K
„ „ f. 100	1.00 K
Marha hus 1 kgm	2.00—1.80 K
Borjú „ „	2.00—1.80 K
Köszén mm.	3.60 — K

APRÓHIRDETÉSEK.

Eladó malacok. 2 drb. Ártány és egy koca mangalica faj három hónaposak. bővebbet Öreg-utca 32. sz.
Tanuló felvétetik: Almásy-nál Városház-tér.

2 Iőerős használt villanymotort keresek. Kümmel műhely.

Egy kitűnő jókarban levő 4 lőerős Langen és Wolf-féle légszesszomotor jutányos árban eladó. Hagenmacher sörgyárak r. t. telepén, Fazekas-u. 6. szám.

Irógépet, varrógépet és kerekpárt felelőséggel javít Kümmel gépműhelye, kerékpár és alkatrész raktár. Telefon 242 sz.

Bélváros legforgalmasabb helyén egy vendéglő házzal együtt eladó, vagy kiadó. Cim a kiadóban.

Szalongarnitúrát keresek megvételre. Ajánlatokat „Garnitúra” jellegével a kiadóba kérek.

Ha nincs ideje napilapot olvasni, vegye meg a legkitűnőbb hetilapot, a „Népújságot”. Minden tudnivalótól kimerítően értesít; cikkeit Huszár Károly és dr. Vass József írják. Kapható: Rónainé és Horváthné papírkereskedésében, Kossuth-utca 15 szám.

Szívat, cigarettát, és újságot **Vadász Ferencnél** vegyen a Várkörút és Budai-ut sarkán.

Főzni tudó cselédet keresek két hónapra a Belaton mellé. Cim a kiadóban.

Tanuló felvétetik Knazovitzky Bélánál.

A Székesfehérvári Hitelszövetkezet Deák Ferenc-utca 4. sz. alatt raktáron tart és elad házhosszúállítva: l. r. poroszszuevet 4.40, szápári szennet 2.80, palotai szennet 1.40, aprított tűzfát 3.20. l. r. cement, égetett mész, nádfonat, oltott mész is kapható.

Cselédtágy, fiókos és 2 matrac 10 koronáért Tobak-u. 2. alatt eladó.

HIRDETÉS!

Védje meg szőlőfürtjeit a molyhernyók (kukac) pusztításától. De csak idejébe védekezzezik!

„TABICOTIN”

a szőlőmoly kipróbált biztos irtószere.

Csakis a törvényileg védett „TABICOTIN” készítmények biztosíthatják a sikert! Használati utasítások, ismertetések ingyen!

Ajánlok továbbá a legolcsóbb árak mellett prima **Aussigi kékkő, Raffia, Forhin, Tenax, Kémmáj, mész és rézkénmészport.**

Nagy raktár kévekőtelekben, len és jutta zsákokban.

Szíves megrendelést kér

SZAUTER JÓZSEF

fűszer, liszt és vetőmagvak kereskedése

Székesfehérvár, (Buza-piac) városi hitelesmérleg mellett.

Iőmagaviseletli fiut tanoncnak fel-fesz Falvay Ferenc divatkereskedő Kossuth-utca.

Rákóczy-utca 17. sz. alatt egy bolthelyiség 2 ezobával, konyhával és mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Ugyanott kiadó egy butorozott szoba és egy istálló.

Varrógépjavitások

műhelyünkben gyorsan és szakszertlen készíttetlek.
SINGER CO. varrógép-részvény-társaság.
Magyarország legnagyobb és legrégebb varrógép-üzlete,
Székesfehérvár, Nádor-utca, Töltényi-ház.

!LEGDIVATOSABB! Grenadin és batist blouseok. Pongyolák.
Női, lányka- és férfiszalmakalapot. Fürdőruhák és sapkák. Flottierköppönyeg.
Elegáns bőr- és vászencipő minden színben.
LEGOLCSÓBBAN KAPHATÓK
KOVÁTS ANTAL
úri- és női-divatruháza. Városház-tér.
Telefon No. 315. — Egy tanuló azonnal felvétetik.

TELEFON: 216. TELEFON: 216.
H A É P I T
saját érdeke is megköveteli, hogy szabadalmazott **TERRENOL-PALÁVAL** fedesse épületeit!
Legmesszebb menő jótállás! Tetőfedéseket a legelőnyösebb árak mellett elvállalnak a főképviselek!
KLEIN MÁRKUS FIAI fiókja
Székesfehérvár. Simor-utca 15.
Állandóan nagy raktár: szentgáli mész, portland és románcement, gipszek, fedélemozek, elszigetelők, KOLLARIT bőrlemez, nádfonatok, hornyol és hődfarku tetőcserepek, **CEMENTLAPOK** és **CEMENTCSŐVEK** csakis a legjobb kivitelben stb. stb. Pontos kiszolgálás!

Veszprémi kiállításon 1904.
Eremmel kitüntetve!
Pécsi országos kiállításon 1907.

Zongorák!
PIANINOK! — HARMONIUMOK!
A leghíresebb bécsi gyárosoktól: EHRBAR, FÖRSTER, STINGL, HOFMANN és CSERNY, stb.
Állandóan nagyraktáron vannak bármilyen **HANGSZEREK,** részletre és bárbe is kaphatók legolcsóbb árak mellett.

Szíjoruan szabott szolid árak.

Zongorák	600	K-től feljebb
Pianinók	450	„
Harmoniumok	70	„
Cimbalnok	70	„
Cimbalnok pedállal	130	„

10 évi jótállással.
Javitások és hangolások a legjutányosabban eszközöltnönek.

HEIN MÁRTON
a Dunántul legnagyobb műhangszerkészítő telepe.
Kossuth-u. 2. és Simor-u. 37.